

TELEKOMÜNİKASYON KURULU KARARI

Dosya Sayısı : S/SRT/192/05-01 (Soruşturma)

Karar Sayısı : 2002/117

Karar Tarihi : 28.03.2002

Konu : Türk Telekomünikasyon A.Ş. (TTAŞ)'nin, kiralık hat fiyatlarını aşırı oranda artırdığı ve rekabete aykırı fiillerde bulunduğu iddiası ile, TTAŞ'nin milletlerarası noktadan noktaya uydu data hizmetlerinin, uydu yer istasyonları işletmecileri tarafından verilebilmesini sağlamak için SCPC-VSAT ve benzeri sözleşmeler muvacehesinde talep ettiği ücretlere yaptığı fahiş zamlarla sektördeki rekabet koşullarını bozmak suretiyle temel telekomünikasyon hizmetlerindeki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası üzerine yapılan soruşturma sonucu verilen nihai karar.

A-TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan: Fatih Mehmet YURDAL

Üyeler : Erol ALKAN (II.Başkan), Prof.Dr.Nizamettin AKTAY, Erkan AKDEMİR,
A.Raşit GÜLHAN

B-SORUŞTURMA HEYETİ

Başkan: A.Raşit GÜLHAN

Üyeler : Dr.Faruk CÖMERT, T.Ayhan BEYDOĞAN, Ejder ORUÇ, Müberra GÜNGÖR, Ayhan TÖZER,, Ahmet E. ÇAVUŞOĞLU

C-ŞİKAYET EDEN

1-İnternet Servis Sağlayıcıları Derneği

Dikilitaş Eren Sok. No:6/6 Beşiktaş İSTANBUL

2-Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.

Turkcell Plaza Meşrutiyet Cad. No:153 Tepebaşı 80050 İSTANBUL

3-Superonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme ve Haberleşme Hizmetleri Tic. A.Ş

Yapı Kredi Plaza A Blok Kat: 7/8 Büyükdere Cad. Levent 80620 İSTANBUL

4-Global One Telekomünikasyon Ltd.Şti.

Ballı Sok. Benadam İş Merkezi No: 8/7 06540 Kavaklıdere ANKARA

5-Comsat İletişim Hizmetleri A.Ş.

Barboros Bulvarı, Cedidiye Sok No:11 Yıldız 80700 İSTANBUL

6-İş-Net Elektronik Bilgi Üretim Dağıtım ve Ticaret Hizmetleri A.Ş.
Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Yolu 8. Km. No:156 06530 ANKARA

D-HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILAN

Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Turgut Özal Bulvarı, Aydınlikevler 06103 ANKARA

E-İDDİALARIN ÖZETİ

İnternet Servis Sağlayıcıları Derneği (TİSSAD), 22.3.2001 tarihli yazısında; Türk Telekom A.Ş.(TTAŞ)'nin 1.4.2001 tarihinden itibaren geçerli olacak internet servis alt yapısının kullanılmasına ilişkin tarifelerinde, aşırı fiyat artışına gitmesine rağmen, Türk Telekom Net'te (TTNet) herhangi bir fiyat artışına gitmediği ve dolayısıyla telekomünikasyon hizmetlerinde serbest rekabet ortamının sağlanması ve korunmasının gözönünde bulundurulmasını düzenleyen 406 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (1) bendini ihlal ettiği ve TTNet'ten son kullanıcılara verdiği hizmetlerde fiyatları artırmamasına mukabil İnternet Servis Sağlayıcıların (İSS) yararlandığı internet servis altyapısında aşırı fiyat artışına yol açtığı ve bunun sonucu 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununa aykırı davrandığını ileri sürerek gerekli önlemlerin alınması talebinde bulunmuştur.

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell), Kurumumuza yaptığı 5.4.2001 tarihli müracaatında, TTAŞ'nin transmisyon altyapı sağlamadaki hakim durumunu kötüye kullandığını ve bu şekilde rekabet kurallarını ihlal ettiğini belirtmektedir. Turkcell, TTAŞ ile imzaladığı "Şebekelerarası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesi" çerçevesinde TTAŞ'den özel devreler kiralamaktadır. Sözleşmenin 34.1. maddesinde "İşbu Sözleşme Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına, ilgili Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine ve lisans sahibi işletmeciler için düzenlenen Türk Telekom usul ve esaslarına tabidir" denilmektedir. Turkcell mezkur maddede belirtilen usul ve esasların halen belirlenmediğini, bunun sözleşmeye uygun bir yaklaşım olmadığını belirtmiştir. Aynı zamanda sözkonusu özel devre tarifelerinde yapılacak indirimlerle ilgili olarak TTAŞ'nin değişiklik yaptığı, indirimden yararlanacak firmaların uzun süreli sözleşme yapmaya zorlandığı, şirkete daha önce verilen %60'lık indirimin %25'e çekilmesi yoluyla mevcut fiyatlara %100'ü aşan bir artış yapıldığını ileri sürmektedir. Turkcell, özel devre tarifelerinde yapılan %100-300 oranındaki zamların ve devre fiyatlarının telefon kontörüne endekslenerek otomatik fiyat artışının yapılmasının rekabeti engellediğini iddia etmektedir.

Superonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş. (Superonline), Global One Telekomünikasyon Ltd. Şti. (Global One), Comsat İletişim Hizmetleri A.Ş. (Comsat) ve İş-Net Elektronik Bilgi Üretim Dağıtım ve Ticaret Hizmetleri A.Ş. (İş-Net) tarafından da, TTAŞ'nin milletlerarası noktadan noktaya uydu data hizmetlerinin, uydu yer istasyonları işletmecileri tarafından verilebilmesini sağlamak için SCPC-VSAT (Single Channel per Carrier – Very Small Aperture Terminal) ve benzeri sözleşmeler muvacehesinde talep ettiği ücretlere yaptığı fahiş zamlarla sektördeki rekabet koşullarını bozmak suretiyle temel telekomünikasyon hizmetlerindeki hakim durumunu kötüye kullandığı iddia edilmektedir.

Soruşturma kapsamındaki müşteriler genel olarak:

- a) TTAŞ'nin kiralık hatlara uyguladığı ücret artışlarının makul sınırlar içerisinde olmadığı,
- b) TTAŞ'nin İSS'leri kendi altyapısını kullanmaya mecbur ettiği, İSS'lerin elinde PRI ya da optik transmisyon ortamı gibi teknolojiler olmasını istemediği ve İSS'leri servis kalitesini düşürecek nitelikteki VPOP kullanımına zorladığı,
- c) TTAŞ'nin internet servisi piyasasında TNet ile İSS'lere uyguladığı internete erişim ücretlerinde fiyat ayrımcılığı yaparak sektördeki gelişimi önlediği,
- d) TTAŞ'nin İSS'lerin hat başvurularına zamanında cevap vermediği ve hat tahsisi uygulamasında yeknesaklık sağlamadığı,
- e) TTAŞ'nin tarifelerle ilgili indirim oranlarında ve modellerinde keyfi değişiklikler ve yeni şartlar öne sürdüğü,
- f) İSS'lerin Kablo TV üzerinden internet hizmeti veremediği, bu hizmetin sadece TNet tarafından verilmesinin bir ayrımcılık olarak değerlendirilmesi gerektiği,
- g) TTAŞ'nin uydu haberleşme hizmeti veren şirketlerden, bir hizmet vermeden “hak kullanım ücreti” mahiyetinde bir ücret aldığı,

iddialarında bulunmuştur.

E- DOSYA EVRELERİ

1- TİSSAD 26.3.2001 ve Turkcell 5.4.2001 tarihinde TTAŞ'nin kiralık hat fiyatlarını aşırı oranda arttırdığı ve rekabete aykırı fiillerde bulunduğu gerekçesi ile Kuruma başvurmuştur. Telekomünikasyon Kurulu, telekomünikasyon sektöründe gerçekleşen şikayete konu uygulamaların rekabete aykırı olup olmadığının ve dolayısıyla bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla 18.4.2001 tarih ve 2001/153 sayılı Kararı ile Ön Araştırma yapılmasına karar vermiştir.

2- Hazırlanan Ön Araştırma Raporu sonucu elde edilen bulgular ve ulaşılan sonuçlar çerçevesinde Telekomünikasyon Kurulu 29.5.2001 tarih ve 2001/192 sayılı Kararı gereğince TTAŞ'nin;

a) İSS'lere verdiği teknik hizmetlerin ilgili mevzuat çerçevesinde ve yapılan sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilip getirilmediğinin,

b) Kiralık hatlara uyguladığı ücret artışlarının makul sınırlar içerisinde olup olmadığının,

c) TNet ile İSS'lere uyguladığı internete erişim ücretlerinde, fiyat ayrımcılığı yaparak hakim durumunu kötüye kullanıp kullanmadığının,

d) İnternet hizmetinin daha yaygın ve/veya kaliteli hale getirilmesinde önem taşıyan kablo hizmetleri konusunda İSS'lerin Kablo TV üzerinden internet hizmetinin verilememesi, bu hizmetin sadece TNet tarafından verilmesinin bir ayrımcılık olup olmadığına,

tespit edilmesi amacıyla soruşturma açılmasına karar vermiştir.

3- Superonline, Global One, Comsat ve İş-Net, TTAŞ'nin milletlerarası noktadan noktaya uydu data hizmetlerinin, uydu yer istasyonları işletmecileri tarafından verilebilmesini sağlamak için SCPC-VSAT ve benzeri sözleşmeler muvacehesinde talep ettiği ücretlere yaptığı fahiş zamlarla sektördeki rekabet koşullarını bozmak suretiyle temel telekomünikasyon hizmetlerindeki hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla Kurumumuza müracaat etmiştir. Bunun üzerine Telekomünikasyon Kurulu'nun 26/7/2001 tarih ve 2001/250 sayılı Kararı ile TTAŞ hakkında varit şikayetlere ilişkin olarak soruşturma açılmasına ve 29/5/2001 tarih ve 2001/192 sayılı Kurul Kararı gereğince TTAŞ aleyhinde açılan soruşturma dosyası ile yakından ilgili olduğundan iki soruşturmanın birleştirilmesine karar verilmiştir.

4- Söz konusu şikayetler hakkında, Kurumumuzda TTAŞ yetkilileri ile ilki 11.4.2001 diğeri de 1.5.2001 tarihinde olmak üzere iki kez toplantı yapılmıştır. Müteakiben TTAŞ'ye 4.6.2001 tarih ve 8522/5352 sayılı; 3.8.2001 tarih ve 11426/6946 sayılı yazılar iletilerek sırasıyla TİSSAD ve uydu işletmecilerinin şikayetlerine ilişkin savunmaları talep edilmiştir. Konu ile ilgili olarak TİSSAD'dan 4.6.2001 tarih ve 5353 sayılı; İş Net, Superonline, Comsat ve Global One'dan da 3.8.2001 tarih ve 11428-69-51 sayılı yazılarla gerekli görülen bilgi ve belgelerin iletilmesi istenmiştir. Ayrıca, taraflara ait tesislerde iddia konusu olan hususların incelenmesi maksadıyla soruşturma komisyonunca İstanbul'da 8-9.11.2001 tarihleri arasında, TTAŞ, Turkcell, Superonline, Comsat şirketlerinin merkezlerine gidilmiştir.

5- TTAŞ, 04.07.2001/4838 ve 17.09.2001/1241 tarih/sayılı yazılarında konuya ilişkin ilk yazılı savunmalarını iletmiştir. Bu savunmaların da incelenmesi neticesinde soruşturma heyetince

hazırlanan S/SRT/192/05-01 sayılı Soruşturma Raporu 29.11.2001 tarihinde Telekomünikasyon Kurumununun Teşkilat ve Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 44 üncü maddesi gereği taraflara tebliğ edilmiştir.

6- İşbu tebligat üzerine mezkur Yönetmeliğin 44 üncü maddesi uyarınca TTAŞ savunmasını 7.1.2002 tarih ve 158 sayılı yazısı ekinde Kuruma iletmiştir.

7-Soruşturma Heyeti 21.1.2002 tarihinde mezkur Yönetmeliğin 44 üncü maddesi gereğince Ek Yazılı Görüşü TTAŞ'ye bildirmiştir.

8-TTAŞ'nin 20.2.2002 tarih ve 1265 sayılı yazısıyla Ek Yazılı Görüşe cevap vermesiyle mezkur Yönetmeliğin öngördüğü safhalar sona ermiş ve nihai karar aşamasına gelinmiştir.

9. Telekomünikasyon Kurulu, 12.3.2002 tarihinde nihai kararını vermiş ve karar 28.03.2002 tarihinde tefhim edilmiştir.

F- SORUŞTURMA HEYETİNİN GÖRÜŞÜ

TTAŞ'nin ilk yazılı savunması, şikayetçi şirketlerden alınan bilgi ve belgeler ve soruşturma heyeti üyeleri tarafından yapılan inceleme ve araştırmalar sonucu hazırlanan 27.11.2001 tarih ve S/SRT/192/05-01 sayılı Soruşturma Raporunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Teknik Hususlar

1. 17 Nisan 2000 tarihinden önceki sistem olarak tanımlanan yapı, ses tabanlı kurulan şebeke üzerinden veri trafiği iletilmesi esasına dayalı bir prensip ile çalışmakta bunun sonucu olarak da internete erişim esnasında kurulan sürekli bağlantı şebeke üzerinde aşırı yüklenmelere sebep olmaktadır. Bu nedenle ses ile veri trafiğinin ayrıştırılması hususu teknik açıdan önem arz etmekte olup; TTAŞ'nin ses ve veri transmisyon yollarını ayırması maksadıyla, VPOP uygulamasına geçmesi isabetli görülmüştür.
2. ISDN uyumlu çalışan İSS teçhizatlarının, ISDN ve SS7 protokolleri arasındaki farklılık nedeniyle uyumsuzluk göstereceği dikkate alınarak, altyapısını ve teçhizatlarını SS7 uyumlu olarak seçmeyen firmalara SS7 trunkları üzerinden erişim modeline geçmesi yönünde zorlamada bulunulmaması ve İSS'lere ISDN PRI tahsisine devam edilmesi gerekmektedir. Bu gerekliliğin teknik olarak sağlanamaması halinde ise, ISDN protokolü ile çalışan İSS teçhizatlarının SS7 protokolündeki farklılık nedeniyle erişim sağlanamaması problemine, TTAŞ tarafından en geç 4 ay içerisinde bir çözüm getirilmesi gerekmektedir.
3. VPOP uygulamasında İSS'lerin kiraladığı portların kullanım oranının gözlemlenemiyor olması, işletmenin kendi faaliyeti hakkında tam olarak bilgi sahibi olamaması sonucunu

doğurmaktadır. İSS'lere bu uygulama ile verilen portların İSS'ler tarafından mutlak suretle gözlemleniyor olması için TTAŞ'ın gerekli tedbirleri alması, TNet şebekesinin bu manada iyileştirilmesi hususunun en geç 3 ay içerisinde tamamlanması gerekmektedir.

4. Hat, PRI ve benzeri talep başvurularının karşılanması esnasında gecikme olduğuna ilişkin İSS'lerin iddiası TTAŞ tarafından da doğrulanmıştır. Bu konuda özellikle TTAŞ'nin kendisine olan taleplerde, bölgeler bazında kullandığı 'Hakkaniyet' kavramına bağlı talep karşılama prosedüründe bir standardın sağlanması piyasadaki aktörlerin karar alma süreçlerine açıklık getireceği ve iktisadi etkinliği arttıracığından faydalı olacaktır. TTAŞ'nin, söz konusu başvuruların nasıl karşılanacağına ilişkin usul ve esasları 2 ay içinde belirlemesi ve Kurumun uygun görüşünü de alarak yürürlüğe koyması gerekmektedir.
5. TTAŞ'den alt yapı hizmeti alan şirketlerin sundukları hizmetlerde belirli bir kalitenin sağlanması zorunlu olup, TTAŞ'nin sunduğu kiralık devreler ve internet altyapısı dahil olmak üzere, altyapı hizmetlerine yönelik 3 ay içerisinde ayrı ayrı kalite standardı hazırlaması ve bunu Kurumun uygun görüşünü müteakip yürürlüğe koyması gerekmektedir.

Hukuki ve İktisadi Hususlar

1. TNet'in kuruluş amacına ilişkin TTAŞ'den bilgi talep edilmiş, ancak buna ilişkin gönderilen bilgi ve belgenin TNet'in kurulmasına dair olarak ihaleye çıkılmasına ilişkin 10.12.1997 tarih ve 596 sayılı TTAŞ Yönetim Kurulu Kararı olduğu anlaşılmıştır. TTAŞ'den TNet'in kuruluş amacına ilişkin olarak bir belge elde edilememiştir.
2. Bir kısım şikayetçi şirketlerin soruşturma safhasında yapılan araştırma ve incelemeler sırasında bazı bilgi ve belgeleri vermekten imtina etmesi soruşturmanın bu safhasında etkili olacaktır. Tüm ticari bilgilerin gizliliğine özen gösteren Kurumumuza her türlü bilgi ve belgenin verilmesi gerekmektedir. Soruşturmanın ve Kurumumuz tarafından yürütülecek bundan sonraki soruşturmaların adil olabilmesi ancak bu şekilde mümkün olabilir. Aksine davranış müstakbel işletmecilerin de lehine sonuçlar doğurmayacaktır. 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile 2813 sayılı Telsiz Kanununun işletmeciler için bu konuda amir hükümler içerdiği hatırlatılmaktan varestedir bir husustur.
3. TTAŞ tarafından uygulanmakta olan indirim oranları ve avans politikası tüm aboneler için geçerli olduğundan bir ayrımcılık içermemektedir. Ayrıca, tarife indirim oranlarında (% 60'dan % 25'e) değişiklik yapılması bir pazarlama stratejisi olarak görülmektedir. Nitekim diğer ülke uygulamalarında da sözleşme sürelerine ya da kiralanan devre sayılarına göre

indirim yapılabilir. Aynı zamanda, İSS'lerin TTAŞ'den hat alırken avans ödenmesi de bir pazarlama stratejisi olarak kabul edilebilir. Yukarıda belirtilen nedenlerle, bu konuda, müşteri şirketler tarafından yapılan şikayetlerin değerlendirilemeyeceği aşikardır.

4. 28.08.2001 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Tarife Yönetmeliği kapsamında 1 Ocak 2002 tarihine kadar data devreleri "TÜFE-X" formülüne göre onaylanmakla birlikte, dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye'deki kiralık devrelerinde maliyet analizine göre fiyatlandırılmasında büyük fayda görülmektedir. Avrupa Birliğinde yeni ekonominin faydalarından yararlanmak için en önemli unsur olarak nitelendirilen data devreleri arzının arttırılması ve fiyat unsurunun pazara girişte bir kısıtlama olmasının engellenmesi açısından, Kurumumuzun bu konuda gerekli önlemleri alması, TTAŞ'nin maliyete dayalı fiyatlandırmaya yönlendirilmesi ve Ocak 2003 tarihinden itibaren özel devrelerin maliyet esaslı onaylanması gerekmektedir. Bununla birlikte, TTAŞ'ye sağlıklı bir maliyet muhasebesi sisteminin getirilmesi hem erişim fiyatlaması hem de tarife dengelemesini sağlamak bakımından uygun olacaktır.
5. İnternet hizmetinin daha yaygın ve/veya kaliteli hale getirilmesinde önem taşıyan Kablo TV üzerinden, teknik imkanlar dahilinde, tüm İSS'lerin hizmet vermesi uygun olacaktır. Kablo TV üzerinden internet hizmetinin sadece TNet ve/veya TTAŞ'nin Gelir Paylaşımı Ortakları tarafından verilmesi, sektörde serbest ve adil rekabetin sağlanmasına engel olabilecek bir ayrımcılık olarak mütalaa edilebilecektir. Bu konuda, TTAŞ tarafından, Kurumumuza bir ay içerisinde iş planı hazırlanarak verilmesi gerekmektedir.
6. TTAŞ tarafından alınmakta olan "hak kullanım ücreti" mahiyetindeki ücretler, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun değişik 2 nci maddesi ile 4502 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesi ile birlikte değerlendirildiğinde, TTAŞ tarafından royalty fee mahiyetinde ücret alınmasına, Kurum tarafından uydu telekomünikasyon hizmeti sunacak şirketlere telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilmesiyle son verilecektir. Bu hizmetlerde, 1 Mayıs 2001 tarihinde Ulaştırma Bakanlığı'na onaylatılan tarifeler Rekabet Kurulu'nun 31.07.2001 tarihli ve 01-37/363-M sayılı Kararıyla geçici tedbir kapsamında durdurulmuştur. Kurum tarafından, uydu telekomünikasyon hizmeti sunmak üzere şirketlere telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilinceye kadar söz konusu tarifelerde herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır.
7. TTAŞ'nin, TNet aracılığı ile son kullanıcılara İSS olarak verdiği hizmetlerden aldığı ücret ile İSS'lerin son kullanıcılara uyguladığı fiyat karşılaştırıldığında aralarında önemli bir fark

olduğu tespit edilmektedir. Tablo 12'nin incelenmesinden de, 19 aylık süre içerisinde TTNNet'in dial-up abone sayısında %2460 artış gözlenmekte olup abone sayısındaki asıl artışın şikayetçi şirketlerin PRI tahsisinin yapılmadığını belirttikleri 2000 Haziran ayından sonra oluştuğu gözlenmektedir. Bu durum İSS'lerin TTAŞ'nin internet dial-up erişim ücretinin düşük olmasından dolayı müşteri kaybettikleri iddiasına karine teşkil edebilir. Bu nedenle TTAŞ'nin uyguladığı sübvansiyonu derhal kaldırarak, bir ay içerisinde bu konuya münhasır tarifelerin Kuruma onaylatılması gerekmektedir. Tarife onayında söz konusu hizmetin mevcut tarifesi, maliyeti ve/veya sübvansiyon tutarı gözönünde bulundurulacaktır.

8. TTAŞ'nin, İSS olarak TTNNet aracılığı ile son kullanıcıya uyguladığı internet erişim ücretleri ile diğer İSS'lere karşı yüksek fiyat uygulamalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirilmek üzere, konunun Rekabet Kurumuna bildirilmesi gerekmektedir.
9. Sektörde rekabeti bozucu mahiyette bir yapılanma olarak değerlendirilen TTNNet ve Kablo TV hizmetlerinin TTAŞ'nin hükmü şahsiyetinden makul bir süre içerisinde çıkarılarak ayrı tüzel kişilikler oluşturulması yoluyla serbest ve adil rekabet ortamının oluşturulması gerekmektedir.

Yukarıda tadat edilen hususların değerlendirilmesi sonucu; TTAŞ'nin, TTNNet vasıtasıyla son kullanıcılara verdiği internet erişim ücretlerini kendi beyanlarında da belirttikleri gibi sübvansiyon ederek çok düşük tuttuğu ve ilgili piyasada bulunan diğer İSS'lerin faaliyetlerini zorlaştırdığı anlaşılmıştır. Bu görüşümüzü destekler mahiyette TTNNet'in abone sayısı Nisan 2000-Ekim 2001 döneminde %2460 oranında artış göstermiştir. İlave, TTNNet dial-up erişim hizmetinde herhangi bir ücret artışına gidilmemesine rağmen, İSS'lerin internet hizmeti sunumunun maliyetinde önemli bir kalem olan ISDN PRI hatlarına ve kiralık devrelere % 100'e yakın artış yapılmış olmasını da İSS'lerin faaliyetlerini zorlaştıran uygulamalar olarak mütalâa etmek mümkündür. Belirtilen bu nedenlerden dolayı, TTAŞ'nin bu uygulamalarının olduğu döneme münhasır olmak üzere, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 2 nci maddesinin (f) bendi hükmüne göre bir müeyyide uygulanması gerekmektedir.

TTAŞ tarafından, "Teknik Hususlar" başlığı altında (2), (3), (4) ve (5) numaralı maddelerde belirtilen tedbirler ile "Hukuki ve İktisadi Hususlar" başlığı altında (4), (5), (6) ve (7) numaralı maddelerde belirtilen tedbirlerin zamanında yerine getirilmemesi halinde 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 2 nci maddesinin (f) bendi hükmüne göre bir müeyyide uygulanması gerekmektedir.

G- SAVUNMALAR VE BUNLARA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

- 1) TTAŞ'nin yukarıda genel olarak belirtilen şikayetlere ilişkin savunmasında,
  - a) Kiralık devrelerde Ekim 1999 tarihinden itibaren 18 ay boyunca hiç zam yapılmadığı, Nisan 2001 tarihinde yapılan zammın TÜFE oranında olduğu ve dolayısıyla aşırı olmadığı, AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında Türkiye'deki fiyatların oldukça ucuz olduğu,
  - b) Şirketin, kişisel telekomünikasyon tesisleri ile telekomünikasyon hizmetlerine ilişkin imtiyaz sözleşmeleri veya genel izinlerinde ilgili işletmeci tarafından kurulması öngörülen telekomünikasyon altyapısı hariç olmak üzere tüm telekomünikasyon altyapısının kurulması ve işletilmesinde tekel hakkı olduğu, TNet'in bir telekomünikasyon hizmeti olmayıp üzerinden verilen hizmetler itibariyle tamamen bir kamu şebekesi olduğu, TNet'in kullanımının kanuni ve fiili bir zorunluluk olup, şirketçe öngörülen bir mecburiyetin söz konusu olmadığı,
  - c) İSS'lerin PRI ve optik trasnmisyon ortamı gibi taleplerinin teknik imkanlar dahilinde karşılandığı, VPOP teknolojisinin PRI teknolojisine göre daha az maliyetli olduğu, Ses ve veri transmisyon yollarını ayırmak amacıyla başlatılan VPOP uygulamasına devam edileceği,
  - d) İnternet dial-up erişim hizmetinin abone başına düşen maliyetinin 1.490.000.-TL düzeyinde olduğu ve uygulanan 2.500.000.-TL tutarındaki tarifinin altında olması nedeniyle yıkıcı bir fiyat uygulaması olarak kabul edilemeyeceği, son tarife artışıyla söz konusu tarifinin 6.000.000.-TL'na çıkarıldığı ve uygulanan sübvansiyonun sadece TNet internet dial-up hizmeti için değil tüm İSS'ler için geçerli olduğu,
  - e) Şebeke durumuna göre, PRI dahil tüm hizmetlerinde, taleplerin müracaat tarihine göre, teknik imkanlar dahilinde ve sırasında karşılandığı, herhangi bir ayrımcılık yapılmadığı, ISDN-PRI başvurularının mevcut port sayısı yeterli olan yerlerde başvuru sırasına göre, yeterli olmayan yerlerde ise küçük talep sahiplerinin taleplerine öncelik vererek karşılandığı, fazla sayıda port talebinde bulunanların isteklerinin ise, talep sahibi sayısı, talep edilen port sayısı ve talep sahiplerinin mevcut abone sayıları gözönünde bulundurulularak oranlamak suretiyle karşılandığı,
  - f) Altyapısını ve teçhizatını No:7 olarak seçmeyen firmalara, maliyetleri firmalarca karşılanmak kaydıyla ISDN-PRI tahsisine devam edilmesini teminen; ISDN-PRI hat maliyetlerinin iki ay içinde tesbit edileceği ve tespit edilecek maliyetlere göre İSS'lerden

alınacak talep doğrultusunda gerekli yatırımların yapılacağı, ISDN protokolü ile çalışan ISS teçhizatlarının No:7 protokolündeki farklılık nedeniyle erişim sağlanamaması probleminin yapılacak RAS ihalesi kapsamında değerlendirileceği,

- g) İSS'lerin kendi VPOP istatistiklerini izleyebilmeleri için web ara yüzü bir program hazırlandığı, her bir İSS'ye söz konusu programa erişim sağlayabilmeleri için kullanıcı adı ve şifresi verildiği,
- h) Hizmet kalitesine ilişkin standartların danışmanlık firmasının çalışmalarının tamamlanmasını müteakip belirlenebileceği ve bunun yaklaşık 1.5 yıllık bir süreç gerektirdiği,
- i) Tarife indirim oranlarında ve modellerinde yapılan değişikliklerin Avrupa ülkelerindekine benzer şekilde bir pazarlama stratejisi olarak değiştirildiği ve uygulamanın tüm aboneler için geçerli olduğu,
- j) Danışman firma Arthur Andersenin çalışmalarını tamamlamasını müteakip şirketin maliyet muhasebesine geçeceği ve maliyetlerin belirlenebileceği,
- k) Merkezi CMTS teçhizatlarının teknik alt yapısının İSS'ler için bu uygulamalara cevap vermemesi, kontrol merkezleri ile İSS merkezleri arasında ilave transmisyon ihtiyaçları sorunu, internet omurgasının yeni yapılandırılıyor olması, geri dönüş transmisyonunun sınırlı olması nedenleriyle İSS'lere Kablo TV şebekesi üzerinden internet erişimi sunulmasının bugün için mümkün olmadığı, gerekli altyapı tamamlandığında bu imkanın İSS'lere de tanınacağı,
- l) Şirketin tarifelerini onaylama, tavsiyelerde bulunma yetkilerinin Telekomünikasyon Kurumunda olduğu ve TTAŞ'nin, İSS olarak TNet aracılığı ile son kullanıcıya uyguladığı internet erişim ücretleri ile diğer İSS'lere karşı yüksek fiyat uygulamalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirilmek üzere, konunun Rekabet Kurumuna bildirilmesinin nedeninin anlaşılacağı,
- m) Danışman firmanın raporları doğrultusunda bağımsız olabilecek iş kollarının şirketleştirilme stratejilerinin belirleneceği,
- n) Uydu hizmetlerine ilişkin Ulaştırma Bakanlığınca onaylı tarifelere Rekabet Kurumunca yürütmeyi durdurma kararı alındığı ve bu tarifelerin şu anda uygulanmadığı,

ifade edilmiştir.

2) S/SRT/192/05-01 sayılı Soruşturma kapsamında Soruşturma Heyetinin yukarıda verilen savunmaya ilişkin oluşturduğu Ek Yazılı Görüşünde genel olarak aşağıdaki hususlara yer verilmiştir.

- a) İnternet Servis Sağlayıcılar (İSS) hizmet sunmak için, başlangıçta önemli yatırımlar yaparak teçhizat almakta ve bu teçhizatlar üzerinden abonelerine kaliteli, rantabl ve İSS piyasasındaki rekabete de dikkat ederek, uygun fiyatla servis sunmayı amaçlamaktadırlar. Bu nedenle İSS'lerin kurdukları teçhizatın makul süre içerisinde bedellerini geri alabilmeleri ve telekomünikasyon teknolojisinde hızla eskiyen teknolojiyi de geliştirerek sistemlerini belirli süreler içerisinde modernize etmeleri önem arz etmektedir. İSS'ler teçhizatlarını, ISDN-PRI protokolü ile uyumlu çalışacak türden seçmiş ve TTAŞ de bu altyapıyı desteklemiş ise söz konusu servis sağlayıcılara sistemlerini geliştirme ve kapasitelerini artırma esnasında TTAŞ'nin tüm bu teçhizatlarını değiştirmesi ve İSS'lerin farklı teçhizat almalarını zorunlu kılacak türde ani bir politika değişikliğine gitmesi doğru olmayacaktır. Bu nedenle; her türlü yatırımını ISDN-PRI protokolü ile uyumlu çalışacak şekilde yapmış İSS'lere ISDN-PRI tahsisine devam edilmesi gerektiği, SS7 trunkları üzerinden hizmet verme kabiliyeti olan İSS'lere ise bu trunklar üzerinden hizmet verilmesine imkan sağlayacak altyapı teminine devam edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Kaldı ki altyapı sağlayıcı durumdaki TTAŞ'nin bu hizmetlere ait ücretlerinin, sistemlerin altyapı maliyetleri dikkate alınarak tespit edileceği de düşünülürse, İSS için bu bir seçenek olacak, maliyet, servis kalitesi ve zamanında temin etme parametreleri de dikkate alınarak gerekli gördüğü altyapıyı talep edebilecektir. Öte yandan ISDN-PRI yatırım maliyetlerinin İSS'lerden alınması ise kabul edilir bir şart olarak görülmemektedir. Çünkü; altyapıyı sunmak için İSS'den alınan aylık bedelin içerisinde sistem yatırımının bedeli de dahil olacağı için bu maliyetin İSS'lerden ayrıca talep edilmesi doğru değildir. Netice itibarıyla; TTAŞ'nin İSS teçhizatlarının uyumlu çalıştığı protokole (ISDN-PRI ve SS7 trunklarından hizmet sunulması) uygun bir altyapı sağlaması, olacak uyumsuzluğu makul bir süre içerisinde gidermesi gerekmekte olup, uyumlu ilgili süreci RAS ihalesi gibi yapıp yapılmayacağı ya da ne zaman yapıp neticelendirileceği bilinmeyen bir tarihe endekslemesi kabul edilir gözükmemektedir.
- b) Kapasite kullanım oranlarının gözlemlendiği programın kullanımı bağlamında ilgili İSS'lerin ciddi problemleri olduğu anlaşılmıştır. Yapılan incelemelerde İSS'ler bu konuya ilişkin olarak; 1)VPOP uygulaması sırasında yaşanan en büyük sıkıntının kullanıcıların bağlantılarını kestikten sonra hizmet aldıkları İSS'in Veri Merkezine gelmesi gereken

bilginin kaybolması ve bu nedenle İSS'lerin, kullanıcının sisteme gerçekten bağlı olup olmadığını anlayamadığı, 2)VPOP'lar üzerinde gözlem yapmaya izin verilmediği için modem doluluk oranları, kullanım saatlerinin dağılımı, maksimum kullanıcı sayısı gibi gerekli bilgilere ulaşamadığı şeklinde problemlerini ifade etmiştir.

- c) Hizmet kalitesinde iyileştirme çalışmaları ile buna yönelik arıza yönetim sistemlerinin tam olarak otomasyona geçilmesi hususunun Danışmanlık Şirketince 21 aylık bir sürede ele alınacağı anlaşılmaktadır. Danışmanlık Şirketi ile birlikte hizmet kalitesi bağlamında 'Arıza Yönetim Sistemleri'nin tam olarak otomasyona geçirilmesi ile diğer hizmet kalitesi standartları hususunun tarafınızca en kısa zamanda ele alınması faydalı olacaktır.
- d) Kablo TV üzerinden internet erişimin diğer İSS'lere açılması konusunda TTAŞ tarafından gerekli iş planının biran önce hazırlanması gerekmektedir.
- e) Telekomünikasyon sektörünün ex-ante (rekabetin tesis edilmesinden önceki düzenlemeler) regülasyonu Telekomünikasyon Kurumunun, ex-post (rekabetin ihlal edilmesinden sonraki düzenlemeler) regülasyonu ise Rekabet Kurumunun görev alanına girmektedir. Dolayısıyla rekabetin ihlaline ilişkin bir konunun Rekabet Kurumuna iletilmesinde fayda görülmektedir.

3-TTAŞ'nin Soruşturma Heyetinin Ek Yazılı Görüşüne ilişkin 20.02.2002 tarihli cevabi yazısında,

- a) "Altyapısını ve teçhizatını No:7 olarak seçmeyen firmalara, maliyetleri firmalarca karşılanmak kaydıyla ISDN-PRI tahsisine devam edilmesini teminen; ISDN-PRI hat maliyetlerinin iki ay içinde tesbit edileceği ve tespit edilecek maliyetlere göre İSS'lerden alınacak talep doğrultusunda gerekli yatırımların yapılacağı, ISDN protokolü ile çalışan İSS teçhizatlarının No:7 protokolündeki farklılık nedeniyle erişim sağlanamaması probleminin yapılacak RAS ihalesi kapsamında değerlendirileceği" ifadesinin Kurumumuzca onaylanan mevcut ISDN-PRI tarifesinin maliyetleri karşılamaktan çok uzak olduğu dikkate alınarak maliyetleri karşılayacak şekilde aylık kira ücreti alınması ve kullanım süresinin müşteri tarafından garanti edilmesini amaçladığını,
- b) İSS'lerin kendi VPOP istatistiklerini izlemek amacıyla hazırlanan programa erişim amacıyla VPOP alan tüm İSS'lere kullanıcı adı ve şifresi verildiği ve konuya ilişkin İSS'lerce kendilerine iletilen herhangi bir sorun olmadığı,
- c) Hizmet kalitesinde iyileştirme çalışmaları ile buna yönelik arıza yönetim sistemlerinin tam olarak otomasyona geçirilmesi için belirttikleri sürenin şebekelerinin büyüklüğü dikkate alınarak uygulanabilir optimum süre olduğunu,

- d) TTNET ve Kablo TV'nin farklı tüzel kişilik kazanmasına ilişkin Danışman firmanın önerileri doğrultusunda iş planının gönderileceği

ifade edilmiştir.

H- DEĞERLENDİRME

Soruşturma Raporu ve TTAŞ'nin yazılı savunmaları sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

- a) 28.08.2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Tarife Yönetmeliği kapsamında kiralık devre tarifeleri TÜFE-X formülüne göre Kurumumuzca yeniden belirlenmiş ve kiralık devrelerde şikayete konu kontör uygulaması kaldırılmıştır. Nitekim 11.01.2002 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Tavan Fiyat Tebliğ'ine göre kiralık devreler B sepeti kapsamında değerlendirilmiş, ağırlıklı ortalama göre tespit edilecek azami tarifelerinin 31.12.2002 tarihine kadar TÜFE-X formülüne göre bu tarihten sonra ise maliyet esasına göre onaylanacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda TTAŞ'nin kiralık devre maliyetlerine ilişkin çalışmalarına hız vermesinde ve 31.12.2002 tarihine kadar kiralık devre maliyetlerini belirlemede fayda görülmektedir. Bununla birlikte, TTAŞ'nin biran önce sağlıklı bir maliyet muhasebesi sistemine kavuşturulması hem erişim fiyatlaması hem de tarife dengelemesini sağlamak bakımından zorunlu olduğu düşünülmektedir.
- b) TTAŞ'nin internet dial-up erişim hizmetinin bugünkü tarifesi aylık 6.000.000.-TL düzeyindedir. Bu hizmetin TTAŞ bünyesinden ayrıştırılarak ayrı bir tüzel kişilik bünyesinde sunulmasında fayda görülmektedir. Söz konusu hizmete ilişkin tarifenin ise maliyetler sağlıklı bir şekilde temin edilemediğinden bu hizmetin en düşük tarifeye hizmet sunan üç İSS'in ortalama tarifesinden az olmaması gerektiği düşünülmektedir.
- c) Bilgi toplumu olma yolunda önemli unsurlardan birisi olan internetin yaygınlaştırılmasında toplumun internete erişiminin ucuz tutulması bunun yanı sıra okul, kütüphane gibi bazı teşekküllerin internete ücretsiz erişiminin sağlanması bir çok ülkede uygulanan bir yöntemdir. Ancak bu konuda meydana gelebilecek "faaliyet zararının" tümünün TTAŞ tarafından karşılanmaması için bir fon teşkil edilmelidir.
- d) Özellikle kiralık devreler başta olmak üzere, hizmet kalitesine ve standartlarına ilişkin şikayetlerin çokluğu göze çarpmaktadır. Buna ilişkin olarak hizmetin başvuruyu müteakip ne kadar süre içinde verileceği, hizmetin sunumunda karşılaşılan teknik aksaklıkların ne kadar sürede çözümleneceği, çözümlenememesi durumunda kabul edilecek müeyyideleri, sağlanan

hizmetin kalite standartları gibi unsurları içeren bir hizmet anlaşmasının TTAŞ ve şirketler arasında yapılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

- e) ISDN uyumlu çalışan İSS teçhizatlarının, ISDN ve SS7 protokolleri arasındaki farklılık nedeniyle uyumsuzluk göstereceği dikkate alınarak, altyapısını ve teçhizatlarını SS7 uyumlu olarak seçmeyen firmalara SS7 trunkları üzerinden erişim modeline geçmesi yönünde zorlamada bulunulmaması ve İSS'lere ISDN PRI tahsisine devam edilmesi gerekmektedir. Bu gerekliliğin teknik olarak sağlanamaması halinde ise, ISDN protokolü ile çalışan İSS teçhizatlarının SS7 protokolündeki farklılık nedeniyle erişim sağlanamaması problemine, TTAŞ tarafından bir çözüm getirilmesi gerekmektedir.
- f) Sektörde rekabeti bozucu mahiyette bir yapılanma olarak değerlendirilen TNet ve Kablo TV hizmetlerinin TTAŞ'nin hükmü şahsiyetinden makul bir süre içerisinde çıkarılarak ayrı tüzel kişilikler oluşturulması yoluyla serbest ve adil rekabet ortamının oluşturulması gerekmektedir.
- g) İnternet hizmetinin daha yaygın ve/veya kaliteli hale getirilmesinde önem taşıyan Kablo TV üzerinden, teknik imkanlar dahilinde, tüm İSS'lerin hizmet vermesi uygun olacaktır. Kablo TV üzerinden internet hizmetinin sadece TNet ve/veya TTAŞ'nin Gelir Paylaşımı Ortakları tarafından verilmesi, sektörde serbest ve adil rekabetin sağlanmasına engel olabilecek bir ayrımcılık olarak mütalaa edilebilecektir.
- h) TTAŞ tarafından alınmakta olan "hak kullanım ücreti" mahiyetindeki ücretler, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun değişik 2 nci maddesi ile 4502 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesi ile birlikte değerlendirildiğinde, TTAŞ tarafından royalty fee mahiyetinde ücret alınmasına, Kurum tarafından uydu telekomünikasyon hizmeti sunacak şirketlere telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilmesiyle son verilmesi gerekmektedir. Bu hizmetlerde, 1.5.2001 tarihinde Ulaştırma Bakanlığı'na onaylatılan tarifeler Rekabet Kurulu'nun 31.7.2001 tarihli ve 01-37/363-M sayılı Kararıyla geçici tedbir kapsamında durdurulmuştur. Kurum tarafından, uydu telekomünikasyon hizmeti sunmak üzere şirketlere telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilinceye kadar söz konusu tarifelerde herhangi bir değişiklik yapılmaması yerinde olacaktır.

Yukarıda tadat edilen hususların değerlendirilmesi sonucu; TTAŞ'nin, TNet dial-up erişim hizmetinde herhangi bir ücret artışına gitmemesine rağmen, İSS'lerin internet hizmeti sunumunun maliyetinde önemli bir kalem olan ISDN PRI hatlarına ve kiralık devrelere % 100'e yakın artış yapılmış olmasını İSS'lerin faaliyetlerini zorlaştırıcı uygulama olarak mütalâa etmek mümkündür.

Belirtilen bu nedenlerden dolayı, TTAŞ'nin bu uygulamalarının olduğu döneme münhasır olmak üzere, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 2 nci maddesinin (f) bendi hükmüne göre bir müeyyide uygulanması gerekmektedir.

TTAŞ tarafından, yukarıda (a), (b), (d), (e), (f), (g) ve (h) numaralı maddelerde belirtilen tedbirlerin zamanında yerine getirilmemesi halinde 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 2 nci maddesinin (f) bendi hükmüne göre bir müeyyide uygulanması gerekmektedir.

I- HUKUKİ DAYANAK

2813 sayılı Telsiz Kanununun değişik 7 nci maddesinin “.....ı) Telekomünikasyon hizmetleri ve altyapısı ile ilgili olarak işletmecilerin ve bu alanda kanuna uygun olarak ticari faaliyet içinde bulunanların, hizmetlerin yürütülmesi, altyapının işletilmesi ve çeşitli telekomünikasyon teçhizat ve cihazları üreten veya satanların bu hizmet ve faaliyetlerini Türkiye dahilinde tam bir rekabet ortamı içinde gerçekleştirmelerini sağlamak, teşvik edici tedbirleri almak,.....Kurum telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi ve altyapısının işletilmesi ile ilgili hususları ve ayrıca hem bu hizmetlerde hem de genel olarak telekomünikasyon sektöründe rekabete aykırı davranış, plan ve uygulamaları re'sen veya şikâyet üzerine incelemeye ve görev alanına giren konularda bilgi ve dokümanların sağlanmasını talep etmeye yetkilidir. Kurum, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapısı ile ilgili yönetmeliklerin ve diğer genel idari işlemlerin yayınlanmasından önce ilgili tarafların kamuya açıklanacak olan ve üzerinde ilgili tarafların yorum yapabileceği görüşlerini bildirmesine imkân verebilmek için gerekli tedbirleri alabilir. Kurum tüketici menfaatlerinin korunması için de gerekli tedbirleri alır.....” hükümleri.

J- GEREKÇE VE SONUÇ

1-) İnternet Servis Sağlayıcıları Derneği (TİSSAD), Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell), Superonline Uluslararası Elektronik Bilgilendirme ve Haberleşme Hizmetleri A.Ş. (Superonline), Global One Telekomünikasyon Ltd. Şti. (Global One), Comsat İletişim Hizmetleri A.Ş. (Comsat) ve İş-Net Elektronik Bilgi Üretim Dağıtım ve Ticaret Hizmetleri A.Ş. (İş-Net)'in Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin ilgili hizmetlere aşırı fiyat artışı yaptığı ve hizmetlerini aksatdığına dair iddiaları üzerine açılan S/SRT/192/05-2001 sayılı Soruşturma Dosyası üzerinde Kurulca aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır.

- a) 11.01.2001 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Tavan Fiyat Tebliği kapsamında kiralık devrelerin ağırlıklı ortalamaya göre tespit edilecek azami tarifelerinin 31.12.2002 tarihine kadar TÜFE-X, bu tarihten sonra ise maliyet esasına göre onaylanacağı belirtildiğinden

- TTAŞ'nin kiralık devre ve TNet maliyetlerine ilişkin çalışmalarını en geç 31.12.2002 tarihine kadar tamamlaması gerektiği,
- b) İSS fiyatlarıyla karşılaştırıldığında TNet dial-up erişim hizmetlerinin oldukça düşük olması, İSS'lerin internet hizmeti sağlamasında bir girdi olan PRI ve özel devre fiyatlarında artış yapılmasına rağmen TNet dial-up erişim ücretlerinde artışa gidilmemesi sektörde rekabeti bozucu bir durum yarattığından, 28.08.2001 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Tarife Yönetmeliği'nde belirtilen genel esaslar çerçevesinde sektördeki TNet ile aynı tür hizmeti veren İSS fiyatlarının tespit edilerek, en düşük tarifeye hizmet sunan İSS'lerin TTAŞ'dan girdi niteliğinde aldığı hizmetlerin maliyetlerine makul bir kar ekleyerek hizmet sunduğu ve bu tarifenin hizmetin etkin olarak sağlanması maliyetine dayandırılarak oluşturulduğu varsayımı ve referans alınacak en düşük tarifeye hizmet sunan İSS'lerin seçiminde sektördeki faaliyet süreleri ve abone sayıları gözönünde bulundurulması ile bu en düşük üç İSS tarifesinin ortalamasının baz alınması suretiyle TNet internet dial-up erişim hizmeti tarifesinin Kurum tarafından 1 (bir) ay içinde yeniden belirlenmesi ve TTAŞ tarafından bu tarifenin uygulamaya konulmasına,
- c) Bilgi toplumu olma yolunda önemli unsurlardan birisi olan internetin yaygınlaştırılmasında toplumun internete erişiminin ucuz tutulması bunun yanı sıra okul, kütüphane gibi bazı teşekküllerin internete ücretsiz erişiminin sağlanması bir çok ülkede uygulanan bir yöntemdir. Ancak bu konuda meydana gelebilecek "faaliyet zararının" tümünün TTAŞ tarafından karşılanmaması için bir fon teşkil edilmesi hususunda hazırlanacak önerinin Bakanlığa sunulmasına,
- d) Sektörde rekabeti bozucu mahiyette bir yapılanma olarak değerlendirilen TNet ve Kablo-TV hizmetlerinin TTAŞ'nin hükmü şahsiyetinden makul bir süre içerisinde çıkarılarak ayrı tüzel kişilikler oluşturulması yönünde Ulaştırma Bakanlığına öneride bulunulmasına,
- e) Özellikle kiralık devreler olmak üzere, hizmet kalitesine ve standartlarına ilişkin şikayetlerin çokluğu ve diğer ülkelerde hizmet seviyesi anlaşmalarına verilen önem dikkate alınarak, hizmetin başvuruyu müteakip ne kadar süre içinde sağlanacağı, hizmetin sunumunda karşılaşılan teknik aksaklıkların ne kadar süre içerisinde çözümleneceği, çözümlenememesi durumunda kabul edilecek müeyyideleri, vb. unsurları içeren hizmet kalitesine ve standartlarına ilişkin Hizmet Seviyesi Anlaşmasının taslağının 3 (üç) ay içerisinde hazırlanarak Kurumun onayına sunulmasına,

- f) ISDN uyumlu çalışan İSS teçhizatlarının, ISDN ve SS7 protokolleri arasındaki farklılık nedeniyle uyumsuzluk göstereceği dikkate alınarak, altyapısını ve teçhizatlarını SS7 uyumlu olarak seçmeyen firmalara SS7 trunkları üzerinden erişim modeline geçmesi yönünde zorlamada bulunulmaması ve İSS'lere ISDN PRI tahsisine devam edilmesi, bu gerekliliğin teknik olarak sağlanamaması halinde ise, ISDN protokolü ile çalışan İSS teçhizatlarının SS7 protokolündeki farklılık nedeniyle erişim sağlanamaması probleminin çözümüne ilişkin hazırlanacak Plan ile TTAŞ'nin kendisine olan taleplerde, bölgeler bazında kullandığı 'Hakkaniyet' kavramına bağlı talep karşılama prosedüründe bir standardın sağlanması piyasadaki aktörlerin karar alma süreçlerine açıklık getireceği ve iktisadi etkinliği arttıracığından TTAŞ'nin hat, PRI ve benzeri talep başvurularının nasıl karşılanacağına ilişkin Planını 2 (iki) ay içerisinde belirlemesi ve Kurumun onayına sunmasına,
- g) İnternet hizmetinin daha yaygın ve/veya kaliteli hale getirilmesi ve Kablo TV üzerinden internet hizmetinin sadece TNet ve/veya TTAŞ'nin Gelir Paylaşımı Ortakları tarafından verilmesi, sektörde serbest ve adil rekabetin sağlanmasına engel olabilecek bir ayrımcılık olması nedeniyle Kablo TV internet hizmetinin, teknik imkanlar dahilinde, tüm İSS'lerce verilmesine yönelik 2 (iki) ay içerisinde İş Planı hazırlanarak Kurumun onayına sunulmasına,
- h) TTAŞ tarafından alınmakta olan "hak kullanım ücreti" mahiyetindeki ücretler, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun değişik 2 nci maddesi ile 4502 sayılı Kanunun Geçici 7 nci maddesi ile birlikte değerlendirildiğinde, TTAŞ tarafından royalty fee mahiyetinde ücret alınmasına, Kurum tarafından uydu telekomünikasyon hizmeti sunacak şirketlere telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilmesiyle son verileceğinden Kurum tarafından, uydu telekomünikasyon hizmeti sunmak üzere şirketlere telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin verilinceye kadar VSAT-SCPC sözleşmeleri çerçevesinde uygulanan tarifelerde herhangi bir değişiklik yapılmamasına,
- i) Şikayete konu Nisan 2001 tarihinde uygulamaya konan özel devre ve PRI tarifeleri Ulaştırma Bakanlığınca onaylı tarifeler olduğundan ve TTAŞ'nin o dönemde tarife onayı hususunda yetkili bir makam tarafından onaylanmış tarifeleri uyguladığından, bu hususa ilişkin olarak TTAŞ'ne cezai müeyyide uygulanmamasına,

OYBİRLİĞİ ile Karar verilmiştir.